

UNDERVISNINGSSOPPLEGG OM BÆREKRAFTIG UTVIKLING I RELIGION OG ETIKK

MARTE ÅGOT NILSEN

Den nye læreplanen i Religion og etikk iverksettes høsten 2022, likevel er det mye vi kan trekke fram allerede nå. Dette gjelder blant annet de nye tverrfaglige temaene som skal gjennomføres i alle fag. I delen *Om faget* står det: «I religion og etikk handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om at elevene skal utforske eksistensielle spørsmål og delta i etisk refleksjon over naturen og menneskets plass i den. Dette omfatter temaer som menneskehetens framtid og ressursbruk og hvilke perspektiver religioner og livssyn har på dette». Dette vil si at bærekraftig utvikling er et vidt og mangfoldig tema som kan knyttes til mye i religionsfaget og at man som lærer kan gjøre mye spennende i undervisningen.

I denne teksten vil jeg ta for meg et opplegg om bærekraftig utvikling som jeg tenker å gjennomføre i løpet av våren under temaet etikk. På grunn av at eksamen ble avlyst er det nok flere religionslærere som må redigere terminplanen nå mot våren, noe også jeg måtte gjøre. I den forbindelse har jeg valgt å utvide temaene vi jobber med slik at elevene får mer fordypning og at det slik blir mer tid til drøfting og refleksjon.

Opplegget går ut på at vi skal ha fagsamtale om temaer som omhandler bærekraftig utvikling, som for eksempel klima, miljø, handel, fattigdom og økonomi. Planen er å jobbe med etikk og etiske dilemmaer før selve fagsamtalen, som da blir en vurderingssituasjon. Jeg har valgt å bruke fem uker på dette opplegget, noe som kanskje kan virke litt lenge. Grunnen

til at jeg har valgt dette er fordi jeg vil at elevene skal fordype seg i de etiske modellene og være i stand til å bruke dem.

Her følger min plan for arbeidet fram mot fagsamtalen:

Uke	Tema og innhold	Aktiviteter
1	Hva er etikk? Gå gjennom definisjoner på etikk. Hva mener elevene at kjennetegner etikk?	<ul style="list-style-type: none"> • Diskutere i grupper. Lage felles tankekart på tavla. IGP (først tenke individuelt, så to og to og deretter i plenum) • Jobbe med læringssti om etikk på ndla.no: https://ndla.no/nb/subject:1:78e538a3-78bf-4db2-af00-2ca7d721cb25/topic:2:198170/topic:2:198460/resource:1:198730 •
2	Etiske modeller. Hva kjennetegner de ulike modellene? Hvordan kan de være nyttige i dagens samfunn og kontekst? Kan disse modellene også være nyttige for oss som enkeltmennesker?	<ul style="list-style-type: none"> • Gjøre oppgavene om dydsetikk, pliktetikk og konsekvensetikk på ndla.no • Lage plakater om de etiske modellene. • Jobbe med begreper knyttet til etikk • Høre på podkasten Etikketaten på NRK: https://radio.nrk.no/podkast/etikketaten
3	Videre arbeid med etiske modeller knyttet til bærekraftig utvikling	<ul style="list-style-type: none"> • Gjøre aktiviteten «Vinnerloddet» på ndla.no: https://ndla.no/nb/subject:1:78e538a3-78bf-4db2-af00-2ca7d721cb25/topic:2:198170/topic:2:198460/resource:651b0c6f-135e-4b84-ab2c-106888ca4d28 • Jobbe med ulike oppgaver i boka (I samme verden) om etikk (oppg. 22, 23, 24 s. 344). • Skrive korte sammendrag om de etiske modellene • Jobbe med oppgave på nettsiden «Filosofi i skolen», Hva slags framtid vil vi ha?: https://filosofiiskolen.no/trinn-8-10/baerekraftig-utvikling-og-baerekraftmal/ (egentlig for 8.-10.trinn, men fungerer fint med vg3-elever også)
4	Etiske dilemmaer i dagens samfunn – bærekraftig utvikling	<ul style="list-style-type: none"> • Jobbe med etiske dilemmaer knyttet til bærekraftig utvikling • Økonomi, sosiale forhold og klima & miljø • Alias med etiske modeller • Arbeid i grupper med små hefter om etikk (lage hefter om hvordan en etisk modell kan

		brukes i en gitt situasjon, deretter diskutere med de andre gruppene om hva de har kommet fram til)
5	Gjennomføring av vurderingssituasjon	<p>Fagsamtale i grupper. Elevene trekker et etisk dilemma og skal diskutere seg fram til hvilke etiske modeller som kan være relevante.</p> <p>Elevene blir vurdert etter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruk av fagbegreper • Evne til drøfting og refleksjon • Kildekritikk og kildebruk: bruk av andre kilder enn læreboka <p>Jeg vurderer å la elevene lage en podkast i stedet for fysisk presentasjon. Det skaper mindre arbeid for meg og fremmer elevenes digitale kompetanse. Podkasten vil bli kalt «Etikkpodden».</p>

Dette opplegget kan brukes på flere måter, som for eksempel i underveisvurdering for å vurdere elevenes kunnskap, eller som avsluttende vurdering på slutten av arbeidet med etikk. Vurderingen jeg har satt opp kan også tilpasses til å være skriftlig. Det er veldig mye man kan gjøre med temaet *bærekraftig utvikling* i Religion og etikk og jeg har forsøkt å både ha en bredde i opplegget, men også gi elevene mulighet til å fordype seg i etiske modeller og dilemmaer. På den måten kan alle elever vise kunnskap og delta på sine egne premisser.

Marte Ågot Nilsen, lektor med tillegg, Kirkenes videregående skole

E-post: marte.aagot.nilsen@tffk.no